

постійний контроль виконання поставлених завдань.

На кафедрі організовані консультації й індивідуальна робота викладачів зі студентами. Використовуються різні види СРС: розв'язування вправ, задач, відтворення базових схем тексту посібника, складання задач, тез, рефератів, творча самостійна робота, пов'язана з аналізом проблемної ситуації.

Однією з форм СРС із дисципліни „Економіка охорони здоров'я” для студентів медичних спеціальностей є написання реферату, що збагачує знання студентів з обраної теми, допомагає їм узагальнити матеріал, а потім аргументовано публічно захистити його на семінарському занятті. Для викладача якість написаного реферату є критерієм оцінки росту наукових знань і вмінь студента.

Здійсненню СРС заважають невміння планувати навчальну роботу і свій час, утомлюваність, велике навантаження, труднощі в пошуку необхідної інформації, відсутність комп'ютера, недостатність методичного керівництва викладача, невміння опрацьовувати інформацію, незацікавленість у предметах, які вивчаються, небажання відвідувати заняття і консультації [3].

Вирішальну роль у якісній самопідготовці студентів відіграє контроль. Важливо, щоб його форми були різноманітними, а сам контроль постійним і систематичним. Добрі результати дають такі форми як тестовий контроль, програмований контроль, доповіді та виступи на семінарах, опитування студентів із самостійно опрацьованих питань, захист рефератів, аналіз роботи над вправами, виконання практичних завдань, перевірка конспектів, самостійно складених словників, залік, екзамен.

При ефективній самостійній роботі студент виявляє самостійне творче мислення, глибокі знання, вміння поєднувати знання з кількох тем, виконувати практичні навички, вміє самостійно викладати зміст літератури, робити узагальнення. Досягнення цих показників у самостійній роботі свідчить про якість педагогічної майстерності викладача.

Таким чином, самостійна робота студентів є необхідною передумовою засвоєння необхідних знань і формування навичок. Сучасний фахівець має бути освіченим, здатним до постійної самоосвіти і підвищення рівня знань за своїм фахом, володіти високою професійною культурою. Використання в навчальному процесі системно-інтенсивних форм контролю за якістю самостійної наукової у формі усного захисту студентами власних рефератів, рецензування рефератів одногрупників потребує від викладачів високих інтелектуально-педагогічних здібностей.

Проблемними питаннями залишаються розвиток мотивації майбутніх лікарів до навчання, оптимізація самостійної роботи студентів і належна увага до роботи викладача.

Список використаної літератури

1. Бахнівський В. С. Доцільність та обґрунтування необхідності імплементації економіки охорони здоров'я вітчизняним студентам медичних факультетів №1 та №2 у більш широкому спектрі навчальної програми при автономії ВНЗ / В. С. Бахнівський, Ю. Ю. Шушковська // Імплементація закону України „Про вищу освіту” як складова академічної автономії ВНМУ ім. М. І. Пирогова : навчально-методична конференція. – Вінниця, 2016. – С. 9-10.
2. Закон України „Про вищу освіту” (із змінами, внесеними згідно із Законами № 1415-VIII від 14.06.2016, ВВР, 2016, № 30, ст.543) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon5.rada.gov.ua/>.
3. Сиротинська І. Д. Особливості організації самостійної роботи студентів-першокурсників медичного університету: труднощі та шляхи їх вирішення / І. Д. Сиротинська // Медична освіта: наук.-практ. журн. – Тернопіль, 2013. – № 3. – С. 87-90.

СТВОРЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ПАТОФІЗІОЛОГІЇ

Гришко Ю. М.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Використання презентацій, створених за допомогою Microsoft Power Point, на практичних заняттях із патофізіології дозволяє студентам удосконалювати вміння працювати з інформаційною технікою, створювати й захищати власні проекти, розвивати логічне мислення, самостійно здобувати знання та застосовувати їх на практиці.

Ключові слова: патофізіологія, мультимедійні презентації, студенти.

В умовах сьогодення сформувався соціальний запит, пов'язаний із розвитком компетентної особистості, здатної діяти осмислено, творчо, орієнтуватися в постійно мінливому навколишньому світі. Випускник медичної академії, який житиме і працюватиме в сучасному світі, має володіти певними якостями: самостійно здобувати необхідні знання, вміло застосовувати їх на практиці для розв'язування нагальних проблем; критично мислити, вміти бачити труднощі й шукати шляхи їх подолання; грамотно працювати з інформацією; бути комунікабельним, контактним у різних соціальних групах пацієнтів, самостійно працювати над розвитком власного інтелекту, культурного і морального рівня.

Комп'ютерні технології в сучасній освіті є реальною частиною культури. До найефективніших форм викладання навчального матеріалу належать мультимедійні презентації, створені за допомогою Microsoft Power Point. Ця мультимедійна форма дозволяє подати матеріал як систему яскравих опорних образів, наповнених вичерпною структурованою інформацією в алгоритмічному порядку. Мета такого представлення навчальної інформації перш за все полягає у формуванні в студентів системи образного мислення. Мультимедійна презентація скорочує час навчання, вивільняє ресурси фізичних сил та уваги студентів. Це стає можливим завдяки властивостям інтерактивності електронних додатків, які оптимально пристосовані до організації самостійної пізнавальної діяльності. Використання презентацій дозволяє побудувати навчально-виховний процес на основі психологічно коректних режимів функціонування уваги, пам'яті, розумової діяльності, реконструкції процесу навчання з позиції цілісності [1].

Презентація - це форма подачі матеріалу у вигляді слайдів, на яких можна представити таблиці, схеми, малюнки, ілюстрації, аудіо- і відеоматеріали. Можливості презентацій: демонстрація фільмів, анімації; виділення (потрібної ділянки); гіперпосилання; послідовність кроків; інтерактивність; рух об'єктів; моделювання.

Кожен навчальний мультимедійний засіб має відповідати всім дидактичним вимогам, які висуваються до традиційних посібників: науковість, системність, послідовність, доступність, зв'язок із практикою, наочність. Проте під час створення мультимедійної презентації необхідно враховувати не тільки відповідні принципи класичної дидактики, а й специфічні підходи до використання комп'ютерних мультимедійних презентацій [3].

Комп'ютерні презентації – ефективний метод уявлення і вивчення будь-якого матеріалу. Під час презентації матеріалу в графіках, малюнках, таблицях, тезах, віртуальних моделях включаються механізми не лише звукової, а й зорової та асоціативної пам'яті. Можливість вставляти в презентацію будь-які об'єкти робить її особливо привабливою під час вивчення складних тем із курсу патофізіології.

Використання презентацій доцільне на будь-якому етапі вивчення теми і на будь-якому етапі практичного заняття. Це дозволяє зробити викладання змістовнішим, цікавим, емоційним, наочним, ефективним.

Вимоги до презентацій:

- головний принцип – вмістити максимум інформації в мінімум тексту;
- максимальна наочність матеріалу, поступове наповнення слайда;
- використання різних «маркерів» для виділення елементів тексту (маркіровані тексти);
- оптимальне використання кольору; найефективніше виділяти окремі частини тексту кольором або окремі колонки таблиць; усю презентацію виконують у одній кольоровій гамі, зазвичай на базі одного шаблону;
- застосування стислого інформаційного стилю викладу матеріалу;
- використання аматорських світлин, відео, голосових супроводів, таблиць, схем;
- не перевантажувати анімаційними ефектами саму презентацію.

Для проведення практичних занять із використанням ІКТ даємо студентам випереджувальні завдання: вивчити тему і скласти презентацію. Студенти заздалегідь ознайомлюються з темами презентацій на вибір, з вимогами до змісту й оформлення, отримують консультації під час виконання проєктів.

Тематика проєктів стосується теоретичного боку навчальної програми з патофізіології та застосовується з метою поглиблення знань окремих студентів у певній царині для диференціації процесу навчання. Найчастіше теми проєктів висвітлюють конкретне практичне питання відповідно до протоколів для практичних занять із патофізіології.

Залучення студентів до створення комп'ютерних презентацій допомагає забезпечити неформальне засвоєння курсу патофізіології. Поліпшується наочність подачі матеріалу за рахунок кольору, звуку, руху. Патофізіологія значною мірою є предметом, що вимагає наочності з необхідністю використання демонстраційного матеріалу. Поєднання відео-, аудіо- й текстового матеріалу, комплексне висвітлення теми забезпечують глибше «занурення» в матеріал, сприяють його творчому осмисленню, підвищують мотивацію до навчання [2]. Викладач у таких випадках є лише помічником у творчому процесі формування знань.

Робота з готовою презентацією на практичних заняттях не є її звичайним переглядом. Ми прагнемо максимально активізувати студентів. Працюємо з кожним слайдом. Студенти мотивовані ще й тим, що наприкінці кожної презентації доведеться відповідати на питання тесту, що допомагає підготуватися до «Крок-1». Студенти звітують, полемізують, відстоюють власну точку зору, формують висновки, слухають, задають запитання. Вони беруть участь у оцінюванні шляхом колективного обговорення й самооцінювання. Таким чином у них розвивається вміння володіти культурою і мистецтвом комунікації.

Використання комп'ютера як засобу навчання на заняттях із патофізіології значно збільшує кількість різноманітних форм навчальної діяльності, піднімає науковість на якісно новий рівень, підтримує зацікавленість студентів роботою протягом усього практичного заняття. Усе це сприяє ефективнішому і глибшому засвоєнню навчального матеріалу. При цьому студенти почуваються активними учасниками процесу навчання, перебувають у постійному пошуку, створюють сучасні засоби навчання. Інтерактивне навчання активізує істинне навчання студентів, оскільки воно є особистісно зорієнтованим, дозволяє використовувати власний досвід і досвід інших у конкретній справі, приносить студентам задоволення, оскільки вони бачать результати своєї праці.

Завдяки інтерактивному навчанню студенти вдосконалюють практичні навички роботи з ПК, пошуку інформації, створення продукту, а також навички самоосвіти, розвивають творчі здібності [4].

Інформаційні технології, а також інші інновації в освіті відкривають нові можливості для вивчення патофізіології. Насамперед це проявляється в тому, що вони стають для студентів засобом пізнавальної діяльності, розвивають їхні творчі здібності, виховують інтерес до предмета. Студенти мають можливість удосконалювати вміння працювати з інформаційною технікою, вчаться створювати й захищати власні проєкти, розвивають логічне мислення, самостійно здобувають знання і навчаються застосовувати їх на практиці, порівнюють, аналізують, критично мислять. Можливості використання новітніх мультимедійних засобів забезпечують гуманізацію освіти, що передбачає ціннісне ставлення до різних особистісних проявів студента, тобто знання є не метою, а засобом розвитку особистості.

Список використаної літератури

1. Морзе Н. Методичні рекомендації для тренерів-методистів, Intel Corporation / Н. Морзе, Н. Дементієвська. – К., 2005. – 124 с.
2. Практическая психология для преподавателей / под общ. ред. акад. М. К. Тулушкиной. – М., 1997. – 328 с.
3. Сайт Українського інституту інформаційних технологій в освіті Національного Технічного Університету України «КПІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.udec.ntu-kpi.kiev.ua/ua/resources/dc/>.
4. Ястребов Л. И. Создание мультимедийных презентаций в программе Microsoft Power Point [Електронний ресурс] // Вопросы Интернет-образования, № 41 – Режим доступу : http://vio.fi.o.ru/vio_41/cd_site/Articles/glava-00/02.htm.2